

Marit Tusvik har skrevet bøker for barn. Så snur hun på femøringen og lager et skuespill om eldre mennesker. Om eldre kvinner. Dem det er så synd på i teatersammenheng, fordi dramatikere for det første skriver lite for kvinner, og for det andre spesielt lite for eldre kvinner. Men nå har Marit Tusvik gjort det. Lenge, lenge før hun selv er kommet i nærheten av den årgangen hun gjennomlyser i sitt dialog-stykke, har hun funnet karakteristiske trekk hos kvinner i midten av sekstiårene, og det helt andre trekk en vi tradisjonelt forbinder med dette aldersskiktet. Riktignok har vi opptil flere ganger hørt Wenche Myhre synge om "Når jeg blir seks og seksti", men det har vi tatt mer som ønskekonsert enn som virkelighet.

Nå viser Marit Tusvik oss virkeligheten slik bare teatret kan gjøre det. Med hjelp av to ypperlige skuespillerinner - dette er ingen-kjønnsdiskriminering, men ^{ordet} "skuespillere" - virker malplassert akkurat i denne sammenhengen - altså med hjelp av to livsfriske skuespillerinner, Grete Nordrå og Inger Marie Andersen, gjorde hun skuespillet "Mugg" til en av de største publikumssuksessene på Den Nationale Scene i Bergen ifjor. Det er realistisk, hverdagsnært teater, men med det tilskudd av overraskelsens poesi i replikkene som gjør det både godt og spennende å dele hotellrom med den finsk sproglige Irma, ~~og~~ frodig og folkelig og sårbar bak all barsk spøk og fleip - og den finborgerlige Maggi fra det velsignede kongeriket Norge, med mye usagt bak sitt veloppdragne vesen.

De er på chartertur i Sovjet, imperiet som knaker i sammenføyningene - uten at vi skal påstå noe om årsak og virkning i forbindelse med dette besøket. Men den ånd de to etterhvert enes om å representere, den har pigger ut mot all konformitet og alt konformitetspress og kan forsåvidt gå inn i enhver sammenheng. Replikken

bygger opp en konversasjon, som hvert annet øyeblikk truer med å bli triviell, men som i det neste presenterer en utfordring, en mot-sigelse, en overraskelse. Nettopp fordi dette er et replikkspill representerer det en side ved teatret som kanskje er forsømt idag. Fordi det blander humor og alvor, er det i slekt med teatrets inn-erste hemmelighet, og den edle kunst som kalles menneskefiske. "Variatio delictat" lyder et gammelt latinsk ord, populært oversatt med "Variasjon det likte a". Noe alvor og noe spøk, noe grovkornet og noe ømt og vart: ~~Variasjon delictat~~ Forandring fryder.

Det å føre forandringene inn samme skuespill, samme scene, ~~replikker~~ holder tilskuerne våkne og oppmerksomme. Det kunne de konstatere på det gamle teatret i Bergen. I Marit Tusviks forfatterskap betyr det å skrive for scenen også en personlig forandring. Som sagt har hun skrevet bøker for barn, hun har også skrevet lære-bøker - og hun er lyriker med flere diktsamlinger bak seg. Som l-yriker skriver hun på nynorsk. Skuespillet er halveis på svensk-finsk halveis på riksmål, alt ettersom de to personene har ordet. Så overalt i dette forfatterskapet blåser forandringens vind. Vi venter oss nye betydelige ting - også for teatret.

I et av diktene Marit Tusvik har skrevet, ~~skåx~~ finner vi disse linjene: "Om nettene

står draumane mine i kø

Og om morgonen
er tankane heilt blanke.

Til dette knytter vi vår hilsen og lykkønskning: Drømmer i kø og blanke tanker - det trenger teatret i Norge idag!